

СЕМЕЙНАЯ МЕДИЦИНА 2 (58) /2015

УЧРЕДИТЕЛИ

НАЦИОНАЛЬНАЯ МЕДИЦИНСКАЯ
АКАДЕМИЯ ПОСЛЕДИПЛОМНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ им. П.Л. Шупика (НМАПО)
УКРАИНСКАЯ АССОЦИАЦИЯ СЕМЕЙНОЙ
МЕДИЦИНЫ
ЩЕРБИНСКАЯ Е.С.

АДРЕС И ТЕЛЕФОНЫ РЕДАКЦИИ И ИЗДАТЕЛЕЙ

Украина, 03039, Киев, а/я № 4.
Тел.: +38(044) 2201514 □ 22015143,
+38(067) 23317519 □
E-mail: office@zdr.kiev.ua

НАШ ПОДПИСНОЙ ИНДЕКС: 89962

По вопросам подписки или приобретения
обращаться в почтовые отделения связи, в
редакцию или на сайт: www.medexpert.com.ua

Тираж – □000 экз.

Периодичность издания – 6 номеров в год.
Журнал зарегистрирован в Государственном
комитете информационной политики, телевидения
и радиовещания Украины. Свидетельство о
регистрации КВ №2□04□□084□□Р от 07.□□20□4 г.

Пост а новлением Президиума Высшей
Ат т ест ационной Комиссии (ВАК) Украины
№ 1□05/7 от 10.11.2010 журнал «Семейная медицина»
включен в перечень специализированных научных
изданий Украины в област и медицинских наук.
В издании могут быт ь опубликованы основные
результ ат ы диссерт ационных работ .

Журнал «Семейная медицина» реферироват ся
Инст ит ут ом проблем регист рации информации
НАН Украины

Журнал «Сімейна медицина» включен
в международные наукомет рические базы:
eLIBRARY.RU (РИНЦ, Science index) и Google Scholar,
а т аже в реферат ивную базу данных
«Україніка наукова»

РЕКОМЕНДОВАНО

Ученым советом Национальной медицинской
академии последипломного образования
им. П.Л. Шупика. Протокол № 4 от 8.04.20□5 г.

Подписано к печати 30.04.20□5 г.

Статьи, публикуемые в журнале
«СЕМЕЙНАЯ МЕДИЦИНА», – рецензированы.
Ответственность за достоверность фактов
и прочих сведений в публикациях несут авторы.
Ответственность за содержание рекламы, а также за
соответствие приводимых в рекламе сведений
требованиям законодательства несут рекламодатели.
Редакция и издатели не несут ответственности
за достоверность информации, опубликованной
в рекламных материалах.
Мнение редакции может не совпадать с мнением
авторов публикации.
Перепечатка материалов только
с письменного разрешения редакции.
При перепечатке ссылка на журнал
«СЕМЕЙНАЯ МЕДИЦИНА» обязательна.

Фотовывод и печать

Типография «АврораПринт»,
г. Киев, ул. Причальная, 5, тел. (044) 550152144

© Национальная медицинская академия
последипломного образования
им. П.Л. Шупика, 20□5

© Украинская ассоциация семейной медицины,
20□5

© Щербинская Е.С., 20□5

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ УКРАИНЫ
НАЦИОНАЛЬНАЯ МЕДИЦИНСКАЯ АКАДЕМИЯ
ПОСЛЕДИПЛОМНОГО ОБРАЗОВАНИЯ им. П.Л. Шупика
МЗ УКРАИНЫ

УКРАИНСКАЯ АССОЦИАЦИЯ СЕМЕЙНОЙ МЕДИЦИНЫ

СЕМЕЙНАЯ МЕДИЦИНА СІМЕЙНА МЕДИЦИНА

Всеукраинский научно)практический журнал

ИЗДАЕТСЯ ПРИ ПОДДЕРЖКЕ
АССОЦИАЦИИ ПЕРИНАТОЛОГОВ УКРАИНЫ

ШЕФ РЕДАКТОР

Ю. В. Вороненко, дфр мед. наук, профессор
акад. НАМН Украины, ректор НМАПО
им. П.Л. Шупика

И. О. ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА

Л. В. Химион, дфр мед. наук, доцент

ЗАМ. ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА

Д. О. Бахтиярова
Е. С. Щербинская,
канд. мед. наук

ЭКСПЕРТНАЯ ГРУППА РЕЦЕНЗЕНТОВ

В. И. Медведь, членфкорр. НАМН Украины,
дфр мед. наук, профессор
Бережной В. В., дфр мед. наук, профессор
Ципкун А. Г., дфр мед. наук, профессор
Матюха Л. Ф., дфр мед. наук, профессор

ГЛАВНЫЕ НАУЧНЫЕ КОНСУЛЬТАНТЫ

Ю. П. Вдовиченко,
членфкорр. НАМН Украины, дфр мед. наук,
профессор, Первый проректор НМАПО
им. П.Л. Шупика, зав. кафедрой акушерства,
гинекологии и перинатологии НМАПО,
Президент Ассоциации перинатологов Украины
Н. Г. Тойда, дфр мед. наук, профессор,
проректор по лечебной работе НМАПО
им. П.Л. Шупика

НАУЧНЫЕ КОНСУЛЬТАНТЫ

Гиббс Т., дфр мед. наук, профессор
Е. Ф. Заремба, дфр мед. наук, профессор
Г. А. Слабкий, дфр мед. наук, профессор
А. К. Толстанов, дфр мед. наук, профессор

Научный редактор

Ткаченко В. И.

Медицинский редактор

Маяцкая О. В.

Секретариат

Данилюк С. В., Бусыгина О. С.

ДИРЕКТОР ПО РЕКЛАМЕ

И. Н. Лукавенко

ОТВЕТСТВЕННЫЙ СЕКРЕТАРЬ

А. А. Попильнюк

РЕКЛАМА

И. В. Арестович

Е. О. Панова

ЛИТЕРАТУРНЫЙ РЕДАКТОР

Н. К. Багдасарьян

КОРРЕКТОР

Л. В. Сухих

ДИЗАЙН И ВЕРСТКА

С. О. Обедникова

Редакционная коллегия

Волошина Е. Б.

Гирина О. М.

Глушко Л. В.

Губский Ю. И.

Дуда А. К.

Ждан В. Н.

Зозуля И. С.

Коваленко В. Н.

Корж А. Н.

Косаковский А. Л.

Лапий Ф. И.

Маньковский Б. Н.

Минцер О. П.

Мишиев В. Д.

Мурашко Н. К.

Надутьий К. А.

Пасиешвили Л. М.

Полищук Н. Е.

Попов С. М.

Попович В. И.

Приходько В. Ю.

Пыриг Л. А.

Рогач И. М.

Роцин Г. Г.

Селюк М. Н.

Стаднюк А. А.

Фелештинский Я. П.

Фещенко Ю. И.

Харченко Н. В.

Ходаш Э. М.

Чернышова Л. И.

Чернобровый В. Н.

Чопей И. В.

Чухриенко Н. Д.

СОДЕРЖАНИЕ № 2/2015

АКТУАЛЬНЫЕ ТЕМЫ

- Корекція гіперурикемії як фактора ризику серцево)судинної захворюваності й смертності
Інформаційний лист6
- Біотин: незаслужено забутий вітамін та його роль у корекції метаболічних порушень при цукровому діабеті 2)го типу
Г.А. Анохіна, Н.В. Харченко, В.В. Харченко8
- Розлади дихання під час сну: вагітність – фактор ризику?
Л.І. Воробей12
- Опыт применения симуляционных методов в обучении семейных врачей
В.И. Величко, В.В. Артеменко, Г.А. Данильчук, Д.А. Новиков15
- Роль меди и марганца в метаболизме железа
Е. Семенова, М. Кунина, Н. Стуклов18
- Когнітивні розлади у літніх людей і їхня профілактика у практиці сімейного лікаря
В.Ю. Приходько, І.Р. Мікропуло, О.А. Кононенко23

В ПОМОЩЬ ПРАКТИКУЮЩЕМУ ВРАЧУ

- Циркадные ритмы и нарушения сна: возможности патогенетической фармакотерапии
С.Г. Бурчинский30
- Застосування спіраміцину в клінічній практиці
Л.В. Хіміон, О.Б. Ященко, С.В. Данилюк, Т.О. Ситюк35
- Изучение эффективности нимесулида и его влияние на отдельные патогенетические факторы у больных с остеоартрозом в практике семейного врача
Н.М. Шуба, Т.Д. Воронова, А.В. Пилипенко41
- Інфекції сечових шляхів у практиці сімейного лікаря
Д.Д. Іванов, С.В. Кушніренко46
- Отеки при хронической венозной недостаточности нижних конечностей: клинические проявления, медикаментозное и хирургическое лечение
Г.Н. Гороховская, В.Л. Юн52

ЗАРУБЕЖНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

- Препарати з хіральною переключенням для лікування бронхіальної астми та алергій: реальні переваги чи маркетинговий обман
Kathryn Blake, Hengameh Raissy57

КЛИНИЧЕСКИЕ НАБЛЮДЕНИЯ

- Зв'язок між варфарин)асоційованими інтестинальними геморагіями та онкопатологією кишечника (клінічне спостереження)
С.А. Тихонова, О.В. Хижняк, В.Б. Яблонська, С.Г. Четверіков61

КАРДИОЛОГИЯ

- Зміни коронарних артерій при гострому коронарному синдромі
Є.Х. Заремба, В.М. Сало, Я.В. Мизак63
- Маркери субклінічного атеросклерозу та їхній зв'язок із метаболічними порушеннями у хворих на цукровий діабет 2)го типу
Л.В. Хіміон, В.І. Ткаченко, М.О. Рибицька, Л.В. Продусевич67
- Фактори кардіоваскулярного ризику і ураження органів)мішеней у хворих з артеріальною гіпертензією залежно від функціонального стану нирок
В.Ю. Приходько, О.А. Кононенко71
- Особливості маркерів атерогенезу, ендотеліальної дисфункції, васкулярного ремоделювання та шляхи їхньої корекції
С.В. Яркова80

ГАСТРОЭНТЕРОЛОГИЯ

- Стратегія ведення пацієнтів із гастроєзофагеальною рефлюксною хворобою, сполученою з гіпертонічною хворобою II стадії
Л.П. Кузнецова, Т.В. Богослав, Ю.І. Решетілов, О.О. Кравченко, В.В. Медведєв, С.Г. Пузік85

РЕВМАТОЛОГИЯ

- Больові поперекові синдроми і артрози суглобів нижніх кінцівок як прояв коморбідності у хворих на розсіяний склероз: особливості перебігу, підходи до медикаментозного та акупунктурного лікування
Г.М. Чуприна88

НЕВРОЛОГИЯ

- Возможности и пути фармакологической коррекции энергетического метаболизма мозга в клинической практике
С.Г. Бурчинский91
- Стан центральної нервової системи за даними нейропсихологічного дослідження у чоловіків з есенціальною артеріальною гіпертензією, які працювали за умов впливу електромагнітного випромінювання надвисоко частотного діапазону
В.С. Потаскалова97
- Возможности комплексной коррекции регуляторных функций центральной нервной системы при психосоматической патологии
С.Г. Бурчинский100

СОДЕРЖАНИЕ № 2/2015

ПЕДИАТРИЯ

Досвід застосування препарату Ототон у комплексній терапії гострих респіраторних захворювань та гострих середніх отитів у дітей раннього віку
Ю.В. Марушко, Д.В. Пустовіт, Т.В. Іовіца,
М.А. АльНажар□06

К вопросу применения нимесулида в практике педиатра
М.Н. Кочуева, Г.И. Кочуев, В.Г. Псарева,
Я.Ю. Самбург.....□10

Досвід проведення оральної регідратаційної терапії із застосуванням препарату Регідрон Оптим у дітей з ацетонемічним синдромом
Ю.В. Марушко, Т.В. Гишак, Т.В. Іовіца,
Є.Ю. Марушко□14

Вибуркол – биорегуляционный подход в практике семейного врача при заболеваниях у детей
С.В. Попович.....□20

ДЕРМАТОЛОГИЯ

Вульгарні акне у практиці сімейного лікаря: етіологія, патогенез, діагностика та лікування
О.В. Веретельник, Н.Ю. Резніченко, М.П. Красько,
Г.А. Лушан□26

Хронічні алергічні захворювання шкіри: сучасні підходи до діагностики та лікування
Н.Ю. Резніченко.....□34

ГЕМАТОЛОГИЯ

Інновації в гематології: бендамустин у лікуванні лімфопроліферативних захворювань
І.Р. Гартовська□42

ОТОЛАРИНГОЛОГИЯ

Результати комплексного застосування препаратів Гексаліз та Гексаспрей у лікуванні запальних захворювань глотки
Ю.В. Дєєва.....□49

Застосування сорбентів у комплексному лікуванні хворих на алергічний риніт
І.В. Гогунська, О.О. Наумова, Т.В. Смагіна,
І.С. Зарицька.....□53

Гострий вірусний риносинусит: сучасні погляди на етіопатогенез, діагностику та лікування
В.І. Попович.....□58

Выбор антигистаминной терапии при лечении больных сезонным аллергическим ринитом
Л.В. Кузнецова□62

МАТЕРИАЛЫ IV СЪЕЗДА СЕМЕЙНЫХ ВРАЧЕЙ УКРАИНЫ

Некоторые аспекты диагностики и ведения гастроэзофагеальной рефлюксной болезни, актуальные для врача общей практики
Н.Д. Чухриенко, И.В. Василевская.....□66

Роль університетських навчально)практичних центрів первинної медико)санітарної допомоги у підготовці сімейних лікарів на додипломному та післядипломному освітніх етапах
Т.М. Бойчук, Л.П. Сидорчук, І.В. Геруш, С.В. Білецький, О.А. Петринич, С.І. Івашук, Т.В. Казанцева,
Л.В. Мельничук, Л.В. Никифор, А.А. Соколенко,
Л.Г. Крикливоць, І.Г. Флюндра, М.М. Кучурян□73

Шляхи удосконалення підготовки лікарів загальної практики–сімейної медицини на додипломному рівні, роль університетської клініки
В.Г. Мішук, О.З. Венгрович, Г.В. Григорук,
В.В. Капечук.....□76

Влияние клиничко)анамнестических параметров на формирование эндотелиальной дисфункции у пациентов с хроническим обструктивным заболеванием легких
Н.А. Ефимова.....□79

Хронофармакология. Возможности и перспективы хронотерапевтического подхода в кардиологии
Н.А. Цубанова□82

Тезиси съезда□86

Рецензія на монографію Лемішка Б.Б. «Механізм державного управління модернізаційним розвитком первинної медичної допомоги на регіональному рівні».....200

Уваж аемые авт оры!

**С □ марта 20□5 г. публикация статей в журнале «Семейная медицина»
будет осуществляться на платной основе**

□00 грн./ □800 знаков.

Характеристика параметрів імунологічної реактивності та обов'язкового медичного обстеження донорів плазмаферезу з урахуванням їхнього місця проживання

В.В. Яворський¹, О.І. Малигон¹, О.А. Богданчикова², М.О. Клименко³

¹Харківський обласний Центр служби крові

²Харківський національний медичний університет

³Харківська медична академія післядипломної освіти

Проведений порівняльний аналіз показників клінічного обстеження донорів м. Харкова (n=53) та мешканців області (n=27) дозволив визначити, що за всіма параметрами, крім ШОЕ – 4,0 (3,0; 4,0) мм/год та 3,0 (3,0; 4,0) мм/год відповідно, $p_0 < 0,05$, достовірні відмінності не встановлені. Загалом, всі визначені показники клінічного аналізу відповідали нормованим значенням і не відрізнялись між досліджуваними групами донорів. Результати біохімічного обстеження донорів на вміст сироваткових глобулінів та рівня загального білка також не відрізнялись між групами осіб, що мешкають у місті та області. Дані імунологічного обстеження донорів дозволили визначити, що в осіб, які мешкають в області, достовірно нижчий вміст CD4⁺-клітин – 29,0 (26,0;37,0)%, при цьому їхній середній показник нижче нормованих значень, $p_0 < 0,05$. За вмістом CD8⁺-клітин визначені невідповідності щодо нормованих значень, як для мешканців міста, так і осіб, що проживають у сільській місцевості – 21,0

(17,0; 25,0)% та 19,0 (17,0;26,0)%, відповідно. Установлено, що ознаки лімфоцитозу характерні для 44,0% мешканців міста та 53,0 % мешканців області. При цьому низький вміст Т-лімфоцитів з хелперною функцією CD4⁺-клітин визначений для 37,0% осіб, що мешкають у місті, і сягає 70,0% обстежених донорів, що мешкають в області. За вмістом Т-лімфоцитів токсичні/супресорні дані більш критичні, загалом близько 70,0% обстежених мали низькі показники CD8⁺-клітин. Інші показники імунограм обстежених донорів не мали таких виражених відхилень від нормованих значень і у більшості випадків відповідали фізіологічним коливанням. Таким чином, визначено, що імунологічний статус та прояви невідповідностей у його показниках не залежать від місця проживання донорів. Загальною ознакою донорів Харківського регіону є пригніченість показників клітинного адаптивного імунітету CD4⁺- та CD8⁺-клітин на фоні високого вмісту лімфоцитів.

Фактори прогнозування ризику трансмісії перинатальної ВІЛ-інфекції

Л.Р. Шостакович-Корецька¹, З.О. Чикаренко¹, І.В. Будаєва¹, Г.О. Ревенко¹, Л.О. Гавриленко², Г.О. Лопатенко³

¹ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

²КЗ «Дніпропетровська міська клінічна лікарня № 1 ім. проф. Є.Г. Попкової» ДОР»

³КЗ «Дніпропетровський обласний центр з профілактики та боротьби зі СНІДом»

На ранніх етапах розвитку та перебігу інфекції, спричиненої вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), головну роль в імунопатогенезі хвороби відіграють генетичні фактори. Одним з видів генетичного поліморфізму генів, що кодують імунологічну відповідь макроорганізму, є число копій ліганду CCL3L1. Відомо, що близько 12% геному людини є об'єктом поліморфізму числа копій ліганду CCL3L1. CCL3L1 – один з лігандів хемокіну рецептора CCR5, головного корцептора для М-штамів ВІЛ-інфекції. Доведено, що він має супресивний вплив на ризик ВІЛ-інфікування у дорослих людей при умові збільшення числа копій.

Мета дослідження: визначення прогностичного значення поліморфізму числа копій гена CCL3L1 на ризик перинатального ВІЛ-інфікування дітей, народжених від ВІЛ-позитивних матерів.

Дослідження проводили у 120 матерів і 307 дітей (n=186 (60,6%) ВІЛ-інфікованих та n=121 (39,4%) не інфікованих).

Виявилось, що у матерів домінантним числом копій гена CCL3L1 була подвійна дуплікація, що співпадає з аналогічним популяційним показником серед дітей та дорослих й свідчить про відносну однорідність даної популяції. Наявність подвійної дуплікації у матерів не мала будь-якого впливу на частоту народження ВІЛ-позитивних і ВІЛ-негативних дітей («індиферентна» група): у таких матерів однаково часто народжувались обидві категорії дітей (ВІЛ+/ВІЛ-). Проте ризик перинатального інфікування ВІЛ у дітей, народжених від ВІЛ-позитивних матерів, має найбільшу частоту з числом копій гена CCL3L1 у матері 0, 1, 5; і найменшу частоту з числом копій даного гена у матері 3, 4.

Таким чином, визначення числа копій гена CCL3L1 у матері має прогностичне значення для можливого перинатального ВІЛ-інфікування дітей, що дозволить оптимізувати схеми антиретровірусної профілактики перинатальної ВІЛ-трансмісії.